

**Informativna napomena o sankcijama EU-a koje treba ukinuti u okviru
Zajedničkog sveobuhvatnog akcijskog plana (ZSAP)**

Bruxelles, 23. siječnja 2016.

1. Uvod

1.1. Kontekst i kratki prikaz

Ova Informativna napomena¹ objavljuje se u skladu s dobrovoljnim preuzimanjem obveza sadržanih u Zajedničkom sveobuhvatnom akcijskom planu (ZSAP) između skupine E3/EU+3 i Islamske Republike Irana u pogledu izdavanja odgovarajućih smjernica o pojedinostima sankcija ili mjera ograničavanja koje će se ukinuti u okviru ZSAP-a.²

Svrha ove Informativne napomene jest pružiti praktične informacije svim zainteresiranim stranama o obvezama sadržanima u ZSAP-u o ukidanju sankcija, mjerama donesenima na razini EU-a s ciljem ispunjavanja tih obveza i različitim praktičnim fazama tog procesa.

Informacije predviđene u ovoj Informativnoj napomeni temelje se na pretpostavci da će sve stranke poštovati obveze u okviru ZSAP-a.

Sjedinjene Američke Države (u daljnjem tekstu: SAD) također su izdale odgovarajuće Smjernice SAD-a u pogledu ukidanja sankcija SAD-a u okviru ZSAP-a.

Ova Informativna napomena organizirana je na sljedeći način:

- U odjeljku 1. predstavljena je struktura ZSAP-a.
- U odjeljku 2. opisuju se vremenski okviri za provedbu obveza u vezi sa sankcijama u okviru ZSAP-a (Provedbeni plan).
- U odjeljku 3. predstavljen je detaljan opis sankcija ukinutih u okviru ZSAP-a na datum provedbe.

¹ Napominje se da ova Informativna napomena nije pravno obvezujuća te da je sastavljena isključivo u ogledne svrhe.

² U pravnim aktima EU-a umjesto sankcija upotrebljava se pojam mjere ograničavanja. Za potrebe ove Informativne napomene nema razlike u uporabi pojmova „sankcije” i „mjere ograničavanja”.

- U odjeljku 4. sadržan je pregled odgovarajućeg zakonodavnog okvira EU-a.
- U odjeljku 5. detaljno se opisuju sankcije ili mjere ograničavanja EU-a koje ostaju na snazi nakon datuma provedbe. Taj odjeljak obuhvaća i kratki prikaz kanala nabave.
- U odjeljku 6. predstavljene su sankcije EU-a koje nisu u vezi s nuklearnim pitanjem i koje ostaju na snazi s obzirom na to da se ZSAP na njih ne odnosi.
- Odjeljak 7. namijenjen je rješavanju praktičnih pitanja u pogledu ZSAP-a putem pitanja i odgovora. Doprinos tom odjeljku dale su države članice EU-a, poslovna zajednica i druge zainteresirane strane.
- U odjeljku 8. navedeni su glavni referentni dokumenti te su sadržane važne poveznice.

1.2. Uvod u ZSAP

Skupina E3/EU+3 (Kina, Francuska, Njemačka, Ruska Federacija, Ujedinjena Kraljevina i Sjedinjene Američke Države te Visoki predstavnik Europske unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku) i Islamska Republika Iran 14. srpnja 2015. postigle su dogovor o Zajedničkom sveobuhvatnom akcijskom planu (ZSAP). Potpunom provedbom tog ZSAP-a osigurat će se isključivo mirnodopska narav iranskog nuklearnog programa.

ZSAP će rezultirati sveobuhvatnim ukidanjem svih sankcija Vijeća sigurnosti UN-a, kao i multilateralnih³ i nacionalnih sankcija u vezi s iranskim nuklearnim programom. U ZSAP-u se odražava postupni pristup i uključuju se uzajamne obveze kako su utvrđene u sporazumu te ga je potvrdilo Vijeće sigurnosti UN-a.⁴

³ Za potrebe ZSAP-a i ove Informativne napomene pojmom „multilateralne sankcije” obuhvaćaju se mjere ograničavanja EU-a.

⁴ Rezolucija Vijeća sigurnosti UN-a 2231 (2015), koju je Vijeće sigurnosti usvojilo 20. srpnja 2015.

Rezolucijom Vijeća sigurnosti UN-a 2231 (2015) potvrđuje se ZSAP te se potiče na njegovu potpunu provedbu u skladu s vremenskim okvirom utvrđenim u njemu. Njome se pozivaju sve države članice, regionalne organizacije i međunarodne organizacije da poduzmu mjere koje bi bile prikladne za podržavanje provedbe ZSAP-a, među ostalim poduzimanjem mjera razmjernih provedbenom planu utvrđenom u ZSAP-u i Rezoluciji te suzdržavanjem od mjera kojima se podriva provedba obveza u okviru ZSAP-a.

1.3. Struktura ZSAP-a

ZSAP sadrži opći odjeljak koji se bavi glavnim sadržajem sporazuma: preambulom i općim odredbama, nuklearnim pitanjem, sankcijama, provedbenim planom i mehanizmom rješavanja sporova te ga nadopunjuje pet priloga.⁵ Za ovu Informativnu napomenu ključni su Prilog II. (Sankcije) i Prilog V. (Provedbeni plan): U Prilogu II. točno se propisuje koje će se sankcije ukinuti, a u Prilogu V. opisuje se vremenski okvir provedbe ZSAP-a te se ističe povodom čega / u kojem trenutku će se ukidanje sankcija izvršiti.

Prilog IV. posvećen je ulozi Zajedničke komisije osnovane s ciljem praćenja provedbe ZSAP-a i izvršavanja funkcija kako je predviđeno u ZSAP-u. Zajednička komisija također će rješavati pitanja koja proizlaze iz provedbe ZSAP-a. Na temelju Priloga IV. osnovane su Radna skupina za nabavu i Radna skupina za provedbu ukidanja sankcija. Visoki predstavnik djeluje kao koordinator Zajedničke komisije i obiju radnih skupina.

Međunarodna agencija za atomsku energiju (IAEA) ima ključnu i neovisnu ulogu te se od nje traži da prati i provjerava provedbu dobrovoljnih mjera u vezi s nuklearnim pitanjem kako je detaljno opisano u ZSAP-u. IAEA će redovito dostavljati ažurirane informacije Vijeću guvernera i Vijeću sigurnosti UN-a.

⁵ Prilog I.: Mjere u vezi s nuklearnim pitanjem, Prilog II.: Obveze u vezi sa sankcijama, Prilog III.: Civilna nuklearna suradnja, Prilog IV.: Zajednička komisija i Prilog V.: Provedbeni plan.

2. Vremenski okviri

Prilog V. ZSAP-u sadrži Provedbeni plan u kojem se opisuju slijed i koraci koje treba izvršiti u skladu s odredbama ZSAP-a. Treba razlikovati pet glavnih događaja u tom procesu: Datum dovršetka, datum donošenja, datum provedbe, datum prijelaza i datum ukidanja rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a.

2.1. Datum dovršetka

Taj je događaj održan 14. srpnja 2015. kada su pregovori o ZSAP-u uspješno zaključeni te kada su ih skupina E3/EU+3 i Iran potvrdili. Nakon tog događaja Vijeće sigurnosti UN-a 20. srpnja 2015. usvojilo je Rezoluciju 2231 (2015). Vijeće Europske unije izrazilo je istog dana punu potporu Rezoluciji 2231 (2015) usvajanjem Zaključaka.⁶

2.2. Datum donošenja

Na datum donošenja, koje je obavljeno 18. listopada 2015., ZSAP je stupio na snagu. Iran je započeo s provedbom svojih obveza u vezi s nuklearnim pitanjem. Europska unija i Sjedinjene Američke Države započele su s potrebnim pripremama za ukidanje sankcija u vezi s nuklearnim pitanjem kako je utvrđeno u ZSAP-u.

Europska unija donijela je potrebne zakonodavne akte za ukidanje svih gospodarskih i financijskih sankcija EU-a koje su poduzete u vezi s iranskim nuklearnim programom⁷ kako je utvrđeno u ZSAP-u.⁸ Zakonodavni paket EU-a donesen 18. listopada 2015. stupio je na snagu tek na datum provedbe (16. siječnja 2016.).⁹

⁶ <http://www.consilium.europa.eu/hr/press/press-releases/2015/07/20-fac-iran/>.

⁷ Više informacija o pravnim aktima EU-a nalazi se u odjeljku 4. o zakonodavnom okviru.

⁸ Kako je navedeno u odjeljku 16.1. Priloga V. ZSAP-u.

⁹ Više informacija o pravnim aktima EU-a nalazi se u odjeljku 4. o zakonodavnom okviru.

2.3. Datum provedbe

Datum provedbe bio je 16. siječnja 2016., dan kada je IAEA provjerila provodi li Iran mjere u vezi s nuklearnim pitanjem¹⁰ te je istodobno skupina E3/EU+3 poduzela mjere¹¹ na koje su se obvezali u skladu sa ZSAP-om.

Na datum provedbe glavni direktor IAEA-e predstavio je izvješće Vijeću guvernera IAEA-e i Vijeću sigurnosti Ujedinjenih naroda koji su potvrdili da je Iran poduzeo mjere utvrđene u stavcima od 15.1. do 15.11. Priloga V. ZSAP-u, a gospodarske i financijske sankcije EU-a uvedene u vezi s iranskim nuklearnim programom¹² ukinute su. Istoga dana Europska unija objavila je u *Službenom listu Europske unije* pravni akt i povezanu obavijest čiji je isključivi cilj bio potvrditi da bi se zakonodavstvo doneseno na datum provedbe trebalo primjenjivati.¹³ Pojedivosti o ukinutim sankcijama opisane su u odjeljku 4. ove Informativne napomene.

Na datum provedbe ograničeno ukidanje sankcija Iranu u skladu s privremenim sporazumom iz 2013. (Zajednički akcijski plan)¹⁴ zamijenjeno je ukidanjem svih gospodarskih i financijskih sankcija poduzetih u vezi s iranskim nuklearnim programom u skladu sa ZSAP-om.

¹⁰ Kako je navedeno u odjeljku 15. Priloga V. ZSAP-u.

¹¹ Kako je navedeno u odjeljcima 16. i 17. Priloga V. ZSAP-u.

¹² Kako je navedeno u odjeljcima od 16.1. do 16.4. Priloga V. ZSAP-u.

¹³ *Službeni list Europske unije* L 274, 18.10.2015., str. 1., vidjeti članak 2. Odluke (EU) 1863/2015.

¹⁴ Kao dio Zajedničkog akcijskog plana EU-a suspendiranog 20. siječnja 2014. sankcije u pogledu petrokemijskih proizvoda, zlata i plemenitih metala, zabrane pružanja osiguranja i prijevoza u vezi s prodajom iranske sirove nafte te plovilima. Pragovi za odobrenje prijenosa financijskih sredstava u Iran i iz njega bili su povećani.

2.4. Datum prijelaza

Datum prijelaza je osam godina nakon datuma donošenja (18. listopada 2023.) ili ranije na temelju izvješća generalnog direktora IAEA-e Vijeću guvernera IAEA-e te usporedno s objavom Vijeća sigurnosti UN-a da je IAEA zaključila kako se sav nuklearni materijal u Iranu upotrebljava za miroljubive aktivnosti (širi zaključak). Tog dana EU će ukinuti sankcije u vezi sa širenjem oružja¹⁵, uključujući sankcije u vezi s oružjem i raketnom tehnologijom te povezana uvrštenja na popis. Sve odredbe u Odluci Vijeća 2010/413/ZVSP suspendirane na datum provedbe bit će ukinute na datum prijelaza.

2.5. Datum ukidanja Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a

Datum ukidanja Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a bit će deset godina nakon datuma donošenja. Na datum ukidanja sve će se odredbe Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 2231 (2015) ukinuti te će Vijeće sigurnosti UN-a dovršiti razmatranje iranskog nuklearnog pitanja; EU će ukinuti sva preostala ograničenja u vezi s nuklearnim pitanjem te će ukinuti pravne akte.¹⁶

2.6. Mehanizam rješavanja sporova

ZSAP-om se predviđa postupak savjetovanja ako jedan od sudionika u ZSAP-u smatra da dogovorene obveze nisu ispunjene. Sudionici u ZSAP-u pokušat će riješiti problem u skladu s postupcima utvrđenima u ZSAP-u.¹⁷ Ako na kraju postupka problem još nije riješen na zadovoljstvo sudionika koji je podnio pritužbu te taj sudionik smatra da problem predstavlja znatno neizvršavanje obveza u okviru ZSAP-a, može o tome obavijestiti Vijeće sigurnosti UN-a.

¹⁵ Kako je navedeno u odjeljcima od 20.1. do 20.4. Priloga V. ZSAP-u.

¹⁶ Ta ograničenja obuhvaćaju kanal nabave kako je opisan u odjeljku 5.2. ove Napomene.

¹⁷ Kako je navedeno u odjeljcima 36. i 37. ZSAP-a.

Vijeće sigurnosti UN-a, u skladu sa svojim postupcima, glasovat će o rezoluciji za nastavak ukidanja sankcija. Ako se ta rezolucija ne usvoji u roku od 30 dana od obavijesti, ponovno će se uvesti („brzo ponovno uvođenje”) odredbe odgovarajućih rezolucija Vijeća sigurnosti UN-a¹⁸, osim ako Vijeće sigurnosti UN-a odluči drugačije.

U slučaju ponovnog uvođenja mjera, stavkom 37. ZSAP-a i stavkom 14. Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 2231 (2015) utvrđuje se da se primjena odredaba Vijeća sigurnosti UN-a „neće primjenjivati s retroaktivnim učinkom na ugovore potpisane između bilo koje stranke i Irana ili iranskih pojedinaca i subjekata prije datuma primjene, pod uvjetom da su aktivnosti koje se razmatraju u skladu s takvim ugovorima te da je potpisivanje takvih ugovora u skladu sa ZSAP-om te prethodnim i aktualnim rezolucijama Vijeća sigurnosti UN-a.”

Pozivajući se na odredbe ZSAP-a¹⁹ trebalo bi napomenuti da su sve stranke ZSAP-a odlučne izbjegavati svako ponašanje koje bi se moglo ocijeniti kao neizvršavanje te izbjegavati ponovno uvođenje sankcija sudjelovanjem u mehanizmu rješavanja sporova.

- Ponovno uvođenje sankcija EU-a („brzo ponovno uvođenje EU-a”)

U slučaju da Iran znatno ne izvršava svoje obveze u okviru ZSAP-a te nakon što se iscrpe sve mogućnosti prigovora u skladu s mehanizmom rješavanja sporova, Europska unija ponovno će uvesti ukinute sankcije EU-a („brzo ponovno uvođenje EU-a”). „Brzo ponovno uvođenje EU-a” bit će u obliku odluke Vijeća Europske unije, na temelju preporuke Visokog predstavnika Europske unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Francuske, Njemačke i Ujedinjene Kraljevine. Takvom odlukom ponovno će se uvesti sve sankcije EU-a uvedene u vezi s iranskim nuklearnim programom koje su suspendirane i/ili okončane u skladu s Izjavom Vijeća od 18. listopada 2015.²⁰ te u skladu s redovitim postupcima EU-a za donošenje mjera ograničavanja.

¹⁸ Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 1696 (2006), 1737 (2006), 1747 (2007), 1803 (2008), 1835 (2008), 1929 (2010) i 2224 (2015).

¹⁹ Vidjeti stavak 28. ZSAP-a.

²⁰ *Službeni list Europske unije* C 345, 18.10.2015., str. 1.

Sankcije se neće primjenjivati s retroaktivnim učinkom. U slučaju ponovnog uvođenja sankcija EU-a izvršenje ugovora sklopljenih u skladu sa ZSAP-om dok je na snazi bilo ukidanje sankcija bit će dopušteno u skladu s prethodnim odredbama kada su sankcije prvotno uvedene, kako bi se omogućilo poduzećima da završe svoje aktivnosti.²¹ Pojediniosti o roku omogućenom za izvršavanje prethodnih ugovora bit će utvrđene u pravnim aktima kojima se predviđa ponovno uvođenje sankcija EU-a.

Na primjer, ponovnim uvođenjem sankcija u vezi s aktivnostima ulaganja ne bi se retroaktivno sankcioniralo ulaganje obavljeno prije datuma brzog ponovnog uvođenja te će izvršavanje ugovorâ o ulaganju sklopljenih prije ponovnog uvođenja sankcija biti dopušteno u skladu s prethodnim odredbama kada su sankcije prvotno bile uvedene.

Ponovno uvođenje sankcija neće se odnositi na ugovore koji su bili dopušteni kada je režim sankcija još bio na snazi.

²¹ Dopuštene aktivnosti dok je na snazi bilo ukidanje sankcija, kako je dalje detaljno opisano u odjeljku 3. ove Informativne napomene.

3. Opis sankcija ukinutih na datum provedbe

3.1. Sankcije koje je Europska unija ukinula na datum provedbe

Na datum provedbe (16. siječnja 2016.) EU je ukinuo sve svoje gospodarske i financijske sankcije²² poduzete u vezi s iranskim nuklearnim programom. Kao posljedica ukidanja tih sankcija sljedeće aktivnosti, uključujući povezane usluge, dopuštene su od datuma provedbe.²³

- Financijske i bankarske mjere te mjere osiguranja

Ukida se zabrana prijenosâ financijskih sredstava u Iran i iz Irana (uključujući sustave obavješćivanja i odobrenja). Stoga su prijenosi financijskih sredstava između osoba, subjekata ili tijela EU-a, uključujući financijske i kreditne institucije EU-a, i iranskih osoba, subjekata ili tijela koji nisu uvršteni na popis, uključujući iranske financijske i kreditne institucije²⁴, dopušteni od datuma provedbe te zahtjevi za odobrenjem prijenosâ financijskih sredstava ili obavješćivanjem o njima više nisu primjenjivi.

Dopuštene su bankovne aktivnosti, kao što su uspostava novih korespondentnih bankovnih odnosa i otvaranje podružnica, društava kćeri ili predstavništava iranskih banaka koje nisu uvrštene na popis u državama članicama. Iranskim financijskim i kreditnim institucijama koje nisu uvrštene na popis također se dopušta da steknu ili prošire sudjelovanje ili da steknu bilo koji drugi vlasnički udio u financijskim i kreditnim institucijama EU-a. Financijskim i kreditnim institucijama EU-a dopušta se otvaranje predstavništava ili osnivanje podružnica ili društava kćeri u Iranu; uspostavljanje zajedničkih pothvata i otvaranje bankovnih računa s iranskim financijskim ili kreditnim institucijama.

²² Kako je navedeno u odjeljcima od 16.1. do 16.4. Priloga V. ZSAP-u.

²³ Za točne pojedinosti o dopuštenim aktivnostima upućuje se na Prilog II. ZSAP-u. U tom se odjeljku opisuju dopuštene aktivnosti nakon ukidanja sankcija na datum provedbe (16. siječnja 2016.). Njime se ne obuhvaćaju druge aktivnosti koje su bile dopuštene dok je režim sankcija bio na snazi te su stoga i dalje dopuštene nakon datuma provedbe.

²⁴ Uz iznimku iranskih fizičkih ili pravnih osoba, subjekata ili tijela, uključujući financijske i kreditne institucije na koje se i dalje odnose mjere ograničavanja nakon datuma provedbe, kako je navedeno u Privitku 2. Priloga II. ZSAP-u.

Pružanje specijaliziranih usluga financijske komunikacije, uključujući SWIFT, dopušteno je iranskim fizičkim ili pravnim osobama, subjektima ili tijelima, uključujući iranske financijske institucije i Iransku središnju banku, na koje se od datuma provedbe više ne odnose mjere ograničavanja.²⁵

Pružanje financijske potpore trgovini s Iranom, poput izvoznih kredita, jamstava ili osiguranja, dopušteno je od datuma provedbe. Isto se primjenjuje na obveze za bespovratna sredstva, financijsku pomoć i povlaštene zajmove iranskoj vladi. Druge dopuštene aktivnosti u tom kontekstu jesu pružanje osiguranja i reosiguranja Iranu i prijenosi u državnim obveznicama ili obveznicama s državnim jamstvom s Iranom.

- Sektori nafte, plina i petrokemije

Uvoz, kupnja, razmjena i prijevoz sirove nafte i naftnih derivata, plina i petrokemijskih proizvoda iz Irana dopušteni su od datuma provedbe. Osobe iz EU-a mogu izvoziti opremu ili tehnologiju te pružati tehničku pomoć, uključujući osposobljavanje, za uporabu u sektorima naftne, plinske i petrokemijske industrije u Iranu, što obuhvaća istraživanje, proizvodnju i rafiniranje nafte i prirodnog plina, uključujući ukapljivanje prirodnog plina, svim iranskim osobama, u Iranu ili izvan njega, ili za uporabu u Iranu. Ulaganje u iranske sektore nafte, plina i petrokemije, dodjelom bilo kakvog financijskog zajma ili kredita bilo kojoj iranskog osobi koja je uključena u sektore nafte, plina i petrokemije u Iranu ili izvan njega, stjecanjem ili proširenjem sudjelovanja u zajedničkom pothvatu ili uspostavom bilo kakvog zajedničkog pothvata s navedenom osobom dopušteno je od datuma provedbe.

- Brodarski sektor te sektori brodogradnje i prijevoza

Sankcije u vezi s brodarskim sektorom i sektorom brodogradnje te određene sankcije u vezi sa sektorom prijevoza, uključujući pružanje povezanih usluga tim sektorima, ukidaju se na datum provedbe.

²⁵ Osobe i subjekti kako su navedeni u Privitku 1. Priloga II. ZSAP-u.

Slijedom toga dopuštene su sljedeće aktivnosti: prodaja, opskrba, prijenos ili izvoz mornaričke opreme i tehnologije za gradnju, održavanje ili remont brodova u Iran ili svim iranskim osobama uključenima u taj sektor; projektiranje, konstrukcija ili sudjelovanje u projektiranju ili konstrukciji teretnih plovila i tankera za prijevoz nafte za Iran ili za iranske osobe; osiguravanje plovila projektiranih ili upotrebljavanih za prijevoz ili skladištenje nafte i petrokemijskih proizvoda iranskim osobama, subjektima ili tijelima te pružanje usluga označivanja i klasifikacije, uključujući usluge koje se odnose na tehničke specifikacije, registracijske i identifikacijske brojeve bilo koje vrste iranskim tankerima za prijevoz nafte i teretnim plovilima.

Svi teretni letovi kojima upravljaju iranski prijevoznici ili koji polijeću iz Irana imaju pristup zračnim lukama u nadležnosti država članica EU-a.

Pregled, zapljena i zbrinjavanje od strane država članica EU-a tereta za Iran i iz Irana na njihovu državnom području više se ne primjenjuje u pogledu predmeta koji više nisu zabranjeni.

Dopušteno je pružanje usluga opskrbe gorivom ili drugim brodskim zalihama ili bilo koje druge usluge za plovila plovilima koja su u iranskom vlasništvu ili za koje Iran ima ugovor, koja ne prenose zabranjene predmete te je dopušteno pružanje usluga u vezi s gorivom, inženjerskih usluga i usluga održavanja iranskim teretnim zrakoplovima koja ne prenose zabranjene predmete.

- Zlato, drugi plemeniti metali, novčanice i kovanice

Dopuštena je prodaja, opskrba, kupnja, izvoz, prijenos ili prijevoz zlata i plemenitih metala, kao i dijamanta, te pružanje povezanih posredničkih, financijskih i sigurnosnih usluga iranskoj vladi, njezinim javnim tijelima, korporacijama i agencijama ili Iranskoj središnjoj banci, od iranske vlade, njezinih javnih tijela, korporacija i agencija ili Iranske središnje banke ili za iransku vladu, njezina javna tijela, korporacije i agencije ili Iransku središnju banku.

Dopuštena je isporuka novootisnutih ili novoiskovanih novčanica i kovanica za Iransku središnju banku.

- Metali

Više nije zabranjena prodaja, opskrba, prijenos ili izvoz određenih grafita i neobrađenih ili poluobrađenih metala svim iranskim osobama, subjektima ili tijelima ili za uporabu u Iranu nego podliježe sustavu odobrenja od datuma provedbe.²⁶

- Softver

Više nije zabranjena prodaja, opskrba, prijenos ili izvoz softvera za upravljanje resursima poduzeća, uključujući ažuriranja, svim iranskim osobama, subjektima ili tijelima ili za uporabu u Iranu, u vezi s aktivnostima u skladu sa ZSAP-om, nego podliježe sustavu odobrenja od datuma provedbe ako je softver posebno namijenjen uporabi u nuklearnoj i vojnoj industriji.²⁷

- Uklanjanje osoba, subjekata i tijela s popisa

Od datuma provedbe određene osobe, subjekti i tijela uklanjaju se s popisa te se stoga na njih više ne odnosi zamrzavanje imovine, zabrana stavljanja sredstava na raspolaganje i zabrana izdavanja viza. To obuhvaća uvrštenja na popis UN-a i samostalna uvrštenja na popis EU-a. Više informacija o osobama i subjektima koji su uklonjeni s popisa savjetuje se potražiti u Provedbenoj uredbi Vijeća (EU) 2015/1862 od 18. listopada 2015. i Provedbenoj uredbi Vijeća (EU) 2016/74 od 22. siječnja 2016. o provedbi Uredbe (EU) br. 267/2012 o mjerama ograničavanja protiv Irana.²⁸

²⁶ Za pojedinosti o sustavu odobrenja i popisu robe koja mu podliježe vidi odjeljak 5.2. o sankcijama koje ostaju na snazi nakon datuma provedbe.

²⁷ Za pojedinosti o sustavu odobrenja vidi odjeljak 5.2. o sankcijama koje ostaju na snazi nakon datuma provedbe.

²⁸ Vidi također odjeljak 4. o zakonodavnom okviru EU-a.

3.2. Sankcije SAD-a

Pojedinosti i posljedice ukidanja sankcija SAD-a preporučuje se potražiti u Smjernicama SAD-a u pogledu ukidanja sankcija na datum provedbe u okviru Zajedničkog sveobuhvatnog akcijskog plana (ZSAP) između skupine E3/EU+3 i Islamske Republike Irana te u Najčešćim pitanjima.²⁹

4. Pravni okvir

Ovaj odjeljak sadrži pregled odgovarajućeg pravnog okvira kojim se provodi ukidanje³⁰ sankcija kako je utvrđeno u ZSAP-u.

4.1. Rezolucija Vijeća sigurnosti UN-a 2231 (2015)

Rezolucija Vijeća sigurnosti UN-a 2231 (2015) usvojena je 20. srpnja 2015. Njome je potvrđen ZSAP, potaknuta je njegova potpuna provedba na temelju vremenskog okvira utvrđenog u ZSAP-u³¹ te je utvrđen raspored i obveze koje sve stranke trebaju ispuniti kako bi se sankcije UN-a protiv Irana ukinule.

- Na datum provedbe (16. siječnja 2016.) ukinute su sve odredbe prethodnih rezolucija Vijeća sigurnosti UN-a³² o iranskom nuklearnom pitanju, pod uvjetom ponovnog uvođenja u slučaju da Iran znatno ne izvršava obveze u okviru ZSAP-a, te se primjenjuju posebna ograničenja, uključujući ograničenja u pogledu prijenosa robe koja se može upotrijebiti za širenje oružja.

²⁹ <https://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/Programs/Pages/iran.aspx>.

³⁰ U ovoj Informativnoj napomeni „ukidanje” mjera ograničavanja odnosi se podjednako na suspenziju i provedbu tih mjera, prema potrebi.

³¹ Prilog V. ZSAP-u.

³² Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 1696 (2006), 1737 (2006), 1747 (2007), 1803 (2008), 1835 (2008), 1929 (2010) i 2224 (2015).

- Na datum ukidanja rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a sve će se odredbe Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 2231 (2015) ukinuti i Vijeće sigurnosti UN-a dovršit će razmatranje iranskog nuklearnog pitanja te će točka biti uklonjena s popisa pitanja koja su povjerena Vijeću.

4.2. Zakonodavni okvir EU-a

Donošenje pravnih akata kojima se predviđa zakonodavni okvir za ukidanje sankcija EU-a način je na koji Europska unija provodi Rezoluciju Vijeća sigurnosti UN-a 2231 (2015) u skladu sa ZSAP-om. Iako je ukidanje gore navedenih sankcija stupilo na snagu na datum provedbe (16. siječnja 2016.), EU se u okviru ZSAP-a obvezao da će pripremiti i donijeti potrebno zakonodavstvo na datum donošenja (18. listopada 2015.), ali s odgodom primjene.

Mjere ograničavanja ukinute u skladu sa ZSAP-om jesu one koje je uvela Europska unija u odnosu na iranske aktivnosti u vezi s nuklearnim pitanjem kako je navedeno u Odluci Vijeća 2010/413/ZVSP³³ i Uredbi Vijeća (EU) br. 267/2012.³⁴ Provedba Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 2231 (2015) u skladu sa ZSAP-om uglavnom³⁵ se obavlja putem sljedećih pravnih akata EU-a:

- Odluka Vijeća (ZVSP) 2015/1863 od 18. listopada 2015. o izmjeni Odluke Vijeća 2010/413/ZVSP o mjerama ograničavanja protiv Irana³⁶

³³ Službeni list Europske unije L 195, 27.7.2010., str. 39. (http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2010.195.01.0039.01.ENG)

³⁴ Službeni list Europske unije L 88, 24.3.2012., str. 1.

³⁵ Odnosi se na sankcije koje treba ukinuti na datum provedbe (16. siječnja 2016.). Ukidanje preostalih sankcija na datum prijelaza zahtijevat će zasebne pravne akte EU-a, vidjeti stavak 2.4.

³⁶ Službeni list Europske unije L 274, 18.10.2015., str. 174.

Tom Odlukom predviđa se suspenzija članaka Odluke Vijeća 2010/413/ZVSP u vezi sa svim gospodarskim i financijskim sankcijama EU-a kako su određene u ZSAP-u istodobno s provedbom dogovorenih nuklearnih mjera od strane Irana i provjerom IAEA-e. Odlukom se također suspendira primjena zamrzavanja imovine (uključujući zabranu stavljanja sredstava i gospodarskih izvora na raspolaganje) te mjere zabrane izdavanja viza za osobe i subjekte kako je navedeno u ZSAP-u. Nadalje, tom Odlukom uvodi se i sustav odobrenja za preispitivanje i odlučivanje o određenim prijenosima u vezi s nuklearnim pitanjem i prijenosima određenih metala i softvera. Odluka se provodi dvjema Uredbama (vidjeti u nastavku), koje su izravno primjenjive u svim državama članicama.

- Uredba Vijeća (EU) 2015/1861 od 18. listopada 2015. o izmjeni Uredbe (EU) br. 267/2012 o mjerama ograničavanja protiv Irana³⁷

Tom Uredbom predviđa se brisanje odgovarajućih članaka Uredbe Vijeća (EU) br. 267/2012 u vezi sa svim gospodarskim i financijskim sankcijama EU-a kako su određene u ZSAP-u istodobno s provedbom dogovorenih nuklearnih mjera od strane Irana i provjerom IAEA-e (16. siječnja 2016.). Nadalje, tom Uredbom provodi se i sustav prethodnog odobrenja za preispitivanje i odlučivanje o određenim prijenosima u vezi s nuklearnim pitanjem i prijenosima određenih metala i softvera. Uredbom Vijeća (EU) 2015/1861 također se provode odredbe o zabranama u vezi sa širenjem oružja, poput sankcija u vezi s raketnom tehnologijom, koje ostaju na snazi.

Uredba Vijeća (EU) 2015/1861 u cijelosti je obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama EU-a.³⁸

- Provedbena uredba Vijeća (EU) 2015/1862 od 18. listopada 2015. o provedbi Uredbe (EU) br. 267/2012 o mjerama ograničavanja protiv Irana³⁹

Tom Uredbom provodi se Odluka Vijeća (ZVSP) 2015/1863 u mjeri u kojoj se njome ukidaju mjere ograničavanja koje se primjenjuju na pojedince i subjekte navedene u prilogima V. (uvrštenja na popis UN-a) i VI. (samostalna uvrštenja na popis) Odluci 2010/413/ZVSP istodobno s provedbom dogovorenih mjera u vezi s nuklearnim pitanjem od strane Irana, koju je potvrdila IAEA. Ti pojedinci i subjekti uklonjeni su s popisa osoba i subjekata na koje se odnose mjere ograničavanja navedene u prilogima VIII. (uvrštenja na popis UN-a) i IX. (samostalna uvrštenja na popis) Uredbi (EU) br. 267/2012 istodobno s provedbom dogovorenih mjera u vezi s nuklearnim pitanjem od strane Irana, koju je potvrdila IAEA (16. siječnja 2016.).

³⁷ Službeni list Europske unije L 274, 18.10.2015., str. 1.

³⁸ Vidjeti članak 2. Uredbe (EU) br. 2015/1861. Izjavom br. 17 priloženom Ugovorima EU-a predviđa se da: „su u skladu s ustaljenom sudskom praksom Suda Europske unije, Ugovori i pravo koje je Unija donijela na temelju Ugovora nadređeni pravu država članica (...)”.

³⁹ Službeni list Europske unije L 274, 18.10.2015., str. 161.

- Odluka Vijeća (ZVSP) 2016/37 od 16. siječnja 2016. o datumu početka primjene Odluke (ZVSP) 2015/1863 o izmjeni Odluke 2010/413/ZVSP o mjerama ograničavanja protiv Irana⁴⁰
- Obavijest: Informacije o datumu početka primjene Uredbe Vijeća (EU) 2015/1861 od 18. listopada 2015. o izmjeni Uredbe (EU) br. 267/2012 o mjerama ograničavanja protiv Irana i Provedbene uredbe Vijeća (EU) 2015/1862 od 18. listopada 2015. o provedbi Uredbe (EU) br. 267/2012 o mjerama ograničavanja protiv Irana⁴¹

Kada je Vijeće EU-a primilo na znanje da je glavni direktor IAEA-e predstavio izvješće Vijeću guvernera IAEA-e i Vijeću sigurnosti Ujedinjenih naroda koji su potvrdili da je Iran poduzeo mjere utvrđene u ZSAP-u, Odluka, Uredba i Provedbena uredba Vijeća kojima se ukidaju sve gospodarske i financijske sankcije EU-a stupile su na snagu istog dana. Pravni akt i povezana obavijest namijenjeni isključivo potvrdi da se zakonodavstvo doneseno na datum donošenja⁴² primjenjuje objavljeni su u *Službenom listu Europske unije*⁴³.

Konačno, Vijeće EU-a izdalo je Izjavu⁴⁴ u kojoj se napominje da se obvezom ukidanja svih sankcija EU-a u vezi s nuklearnim pitanjem ne dovodi u pitanje mehanizam rješavanja sporova utvrđen u ZSAP-u i ponovno uvođenje sankcija EU-a u slučaju da Iran znatno ne izvršava svoje obveze u okviru ZSAP-a. Međutim, sve strane uključene u proces ZSAP-a sudjelovat će u osiguravanju da se ZSAP uspješno provede i očuva.

⁴⁰ *Službeni list Europske unije* L 11I, 16.1.2016., str. 1.

⁴¹ *Službeni list Europske unije* C 15I, 16.1.2016., str. 1.

⁴² *Službeni list Europske unije* L 274, 18.10.2015., str. 1.

⁴³ Vidi članak 2. Odluke Vijeća (ZVSP) 2015/1863 od 18. listopada 2015.

⁴⁴ *Službeni list Europske unije* C 345/01, Pb C 345, 18.10.2015., str. 1.

- Provedbena odluka Vijeća (ZVSP) 2016/78 od 22. siječnja 2016. o provedbi Odluke 2010/413/ZVSP o mjerama ograničavanja protiv Irana⁴⁵

Ovom Odlukom suspendira se primjena zamrzavanja imovine (uključujući zabranu stavljanja sredstava i gospodarskih izvora na raspolaganje) dvama subjektima koja je Vijeće sigurnosti UN-a uklonilo s popisa 17. siječnja 2016.

- Provedbena uredba Vijeća (EU) 2016/74 od 22. siječnja 2016. o provedbi Uredbe (EU) br. 267/2012 o mjerama ograničavanja protiv Irana⁴⁶

Tom Uredbom provodi se Provedbena odluka Vijeća (ZVSP) 2016/78 ukidanjem mjera zamrzavanja imovine koje se primjenjuju na dva subjekta na temelju odluke Vijeća sigurnosti UN-a da ih 17. siječnja 2016. ukloni s popisa.

⁴⁵ *Službeni list Europske unije* L 16, 23.1.2016., str. 25.

⁴⁶ *Službeni list Europske unije* L 16, 23.1.2016., str. 6.

5. Sankcije i ograničenja u vezi sa širenjem oružja koji ostaju na snazi nakon datuma provedbe

U ovom odjeljku opisuju se sankcije i ograničenja u vezi sa širenjem oružja koji ostaju na snazi nakon datuma provedbe (16. siječnja 2016.). Odnose se na embargo na oružje, sankcije u vezi s raketnom tehnologijom, ograničenja u pogledu određenih prijenosa i aktivnosti u vezi s nuklearnim pitanjem, odredbe o određenim metalima i softverima koji podliježu sustavu odobrenja, kao i povezana uvrštenja na popis koja ostaju na snazi nakon datuma provedbe.

Mjere koje se tiču pregleda tereta za Iran i iz njega te mjere u vezi s pružanjem usluga opskrbe gorivom ili drugim brodskim zalihama nastavljaju se primjenjivati nakon datuma provedbe u vezi s predmetima koji su i dalje zabranjeni.

5.1. Sankcije u vezi sa širenjem oružja

- Embargo na oružje

Zabrana prodaje, opskrbe ili prijenosa, izravno ili neizravno, ili nabave oružja i povezanog materijala svih vrsta, uključujući oružje i streljivo, vojnih vozila i opreme, opreme za paravojno djelovanje i rezervnih dijelova za takvo oružje i povezanog materijala te pružanja povezanih usluga nastavlja se primjenjivati nakon datuma provedbe. Embargom EU-a na oružje obuhvaćena je sva roba uključena u Zajednički popis robe vojne namjene EU-a.⁴⁷

Embargo EU-a na oružje ostaje na snazi do datuma prijelaza.⁴⁸

⁴⁷ Poveznica na Zajednički popis robe vojne namjene EU-a (EU CML).

⁴⁸ Kako je utvrđeno u Prilogu V. stavku 20.1. ZSAP-a.

- Sankcije u vezi s raketnom tehnologijom

Zabrana prodaje, opskrbe, prijenosa, izvoza ili nabave, izravno ili neizravno, robe i tehnologije navedene u Prilogu III. Uredbi Vijeća (EU) br. 267/2012 o mjerama ograničavanja protiv Irana, kako je izmijenjena Uredbom Vijeća br. 2015/1861⁴⁹ (u daljnjem tekstu: Uredba Vijeća 267/2012 (kako je izmijenjena)) i bilo kojeg drugog predmeta za koji država članica utvrdi da bi mogao doprinijeti razvoju sustavâ ispaljivanja nuklearnog oružja te pružanja povezanih usluga nastavlja se primjenjivati. U Prilogu III. nalazi se popis sve robe i tehnologije navedenih na popisu režima kontrole raketne tehnologije. Više informacija o popisu režima kontrole raketne tehnologije preporučuje se potražiti u Smjernicama režima kontrole raketne tehnologije.⁵⁰

Treba napomenuti da u slučaju da specifične tehničke karakteristike ili specifikacije predmeta spadaju u kategorije obuhvaćene i Prilogom I. i Prilogom III. Uredbi Vijeća 267/2012 (kako je izmijenjena), smatra se da predmet spada u Prilog III., što znači da se zabrana u toj situaciji uvijek primjenjuje.⁵¹

Sankcije EU-a u vezi s raketnom tehnologijom ostaju na snazi do dana prijelaza.⁵²

- Preostali pojedinci i subjekti na koje se odnose mjere ograničavanja

Na određene osobe i subjekte (uvrštenja na popis UN-a i EU-a) i dalje se primjenjuje zamrzavanje imovine, zabrana izdavanja viza i zabrana u vezi s pružanjem specijaliziranih usluga financijske komunikacije (SWIFT) do datuma prijelaza.⁵³

⁴⁹ *Službeni list Europske unije* L 274, 18.10.2015., str. 15.

⁵⁰ <http://www.mtcr.info/english/guidelines.html>.

⁵¹ Prema uvodnoj napomeni u Prilogu I. Uredbi Vijeća 267/2012 (kako je izmijenjena).

⁵² Kako je utvrđeno u Prilogu V. stavku 20.1. ZSAP-a.

⁵³ Osobe i subjekti kako su utvrđeni u prilogima VIII. (uvrštenja na popis UN-a) i IX. (samostalna uvrštenja na popis) Uredbi (EU) br. 267/2012.

5.2. Ograničenja u vezi sa širenjem oružja (sustavi odobrenja koji uključuju kanal nabave)

- Nuklearni prijenosi i aktivnosti

Od datuma provedbe prijenosi i aktivnosti rizični za širenje oružja koji se tiču određene robe i tehnologije, uključujući povezane usluge, kao što su tehnička i financijska pomoć i povezana ulaganja, podliježu prethodnom odobrenju koje na pojedinačnoj osnovi trebaju dodijeliti nadležna tijela države članice.⁵⁴

Popisi robe i tehnologije podložnih prethodnom odobrenju nalaze se u Prilozima I. i II. Uredbi Vijeća 267/2012 (kako je izmijenjena).

Prilog I. sadrži robu i tehnologiju navedenu na popisima Grupe nuklearnih dobavljača. Više informacija o popisu Grupe nuklearnih dobavljača preporučuje se potražiti u Smjernicama za nuklearne prijenose Grupe nuklearnih dobavljača.⁵⁵

U slučaju robe i tehnologije navedene u Prilogu I. svaki prijenos ili povezana aktivnost spada u kanal nabave kako je opisan u ZSAP-u⁵⁶ i Rezoluciji Vijeća sigurnosti UN-a 2231 (2015)⁵⁷. Stoga će nacionalna nadležna tijela morati Vijeću sigurnosti UN-a podnijeti zahtjev za odobrenjem. Radna skupina za nabavu Zajedničke komisije dat će preporuku Vijeću sigurnosti UN-a o svakom zahtjevu za odobrenjem. Svaka država skupine E3+3 i Iran sudjeluju u Radnoj skupini za nabavu, a Visoki predstavnik služi kao koordinator.

⁵⁴ Nadležna tijela svake države članice navedena su u Prilogu X. Uredbi Vijeća 267/2012 o mjerama ograničavanja protiv Irana.

⁵⁵ <http://www.nuclearsuppliersgroup.org/en/guidelines>

⁵⁶ Prilog IV. ZSAP-u.

⁵⁷ Iznimke se mogu primjenjivati u vezi s određenom robom za lakovodne reaktore ili s obzirom na transakcije potrebne za provedbu iranskih obveza u vezi s nuklearnim pitanjem utvrđenih u ZSAP-u ili nužnih radi pripreme za provedbu ZSAP-a. Dodatne pojedinosti potražite u Uredbi Vijeća 267/2012 (kako je izmijenjena).

Više informacija o funkcioniranju Radne skupine za nabavu preporučuje se potražiti u Smjernicama Radne skupine za nabavu.⁵⁸

Druga skupina robe i tehnologije koje podliježu prethodnom odobrenju na pojedinačnoj osnovi od strane nadležnih tijela država članica navedena je u Prilogu II. Uredbi Vijeća 267/2012 (kako je izmijenjena). Prilog II. sadrži drugu robu i tehnologiju s dvojnomo namjenom kojima bi se moglo doprinijeti aktivnostima prerade, aktivnostima u vezi s obogaćivanjem, aktivnostima u vezi s teškom vodom ili drugim aktivnostima koje nisu u skladu sa ZSAP-om. U tom slučaju odobrenje dodjeljuje nacionalno nadležno tijelo samo u skladu s pravnim okvirom EU-a.

- Metali i softveri

Prodaja, opskrba, prijenos ili izvoz softvera za upravljanje resursima poduzeća, posebno namijenjenog uporabi u nuklearnoj i vojnoj industriji, kako je opisano u Prilogu VII.A Uredbi Vijeća 267/2012 (kako je izmijenjena) te pružanje povezanih usluga podliježe prethodnom odobrenju koje na pojedinačnoj osnovi trebaju dodijeliti nadležna tijela države članice.⁵⁹

Prodaja, opskrba, prijenos ili izvoz određenih grafita i neobrađenih ili poluobrađenih metala te pružanje povezanih usluga podliježe prethodnom odobrenju koje na pojedinačnoj osnovi trebaju dodijeliti nadležna tijela države članice.⁶⁰ Popis robe obuhvaćene ovim ograničenjem može se pronaći u Prilogu VII.B Uredbi Vijeća 267/2012 (kako je izmijenjena).

⁵⁸ <http://www.un.org/en/sc/2231/restrictions-nuclear.shtml>

⁵⁹ Nadležna tijela svake države članice navedena su u Prilogu X. Uredbi Vijeća 267/2012 o mjerama ograničavanja protiv Irana.

⁶⁰ Nadležna tijela svake države članice navedena su u Prilogu X. Uredbi Vijeća 267/2012 o mjerama ograničavanja protiv Irana.

6. Sankcije i mjere ograničavanja koje nisu u vezi sa širenjem nuklearnog oružja

Sankcije koje je EU uveo u pogledu stanja ljudskih prava u Iranu, potpore terorizmu i drugih razloga nisu dio ZSAP-a te ostaju na snazi.

Mjere koje je donio EU u vezi s pitanjima kršenja ljudskih prava uključuju zamrzavanje imovine i zabranu izdavanja viza za 84 osobe i jedan subjekt odgovorne za teška kršenja ljudskih prava, kao i zabranu izvoza u Iran opreme koja bi se mogla upotrijebiti za unutarnju represiju te opreme za nadzor telekomunikacija.⁶¹

Na iranske osobe koje su uvrštene na popis u skladu s režimima sankcija EU-a u vezi s terorizmom i Sirijom (ili bilo kojim drugim režimom sankcija EU-a)⁶² i dalje se odnose mjere ograničavanja u skladu s tim režimima koji su izvan područja primjene ZSAP-a.

⁶¹ Molimo pogledajte priloge III. i IV. Uredbi Vijeća (EU) br. 359/2011 od 12. travnja 2011. o mjerama ograničavanja protiv određenih osoba, subjekata i tijela s obzirom na stanje u Iranu (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/ALL/?uri=CELEX:32011R0359&qid=1452107764652>).

⁶² Mjere EU-a za borbu protiv terorizma: Zajedničko stajalište 2001/931/ZVSP i Uredba Vijeća (EZ) br. 2580/2001.

Režim sankcija u pogledu stanja u Siriji: Odluka Vijeća 2013/255/ZVSP i Uredba Vijeća (EZ) br. 36/2012.

7. Pitanja i odgovori

Ovaj odjeljak sadrži opis praktičnih pitanja koja su postavile države članice EU-a ili treće države i poslovna zajednica. Cilj je ovog odjeljka da posluži kao praktičan alat u vezi s provedbom ZSAP-a te jedinstvenom primjenom prethodno spomenutih pravnih akata unutar EU-a. Stoga bi se ovaj odjeljak mogao ažurirati s obzirom na iskustvo u vezi s provedbom ZSAP-a i odgovarajućih pravnih akata. Pitanja su podijeljena prema glavnim kategorijama.

Opća pitanja

1. Za kada je predviđen datum provedbe u skladu sa ZSAP-om?

Datum provedbe bio je 16. siječnja 2016. kada je IAEA provjerila provodi li Iran mjere u vezi s nuklearnim pitanjem kako su opisane u odgovarajućim stavcima ZSAP-a te je istodobno skupina E3/EU+3 ukinula sankcije kako su opisane u odgovarajućim stavcima ZSAP-a.

2. Koje su sankcije ukinute na datum provedbe i postoji li popis ukinutih sankcija?

Na datum provedbe (16. siječnja 2016.) EU je ukinuo sve svoje gospodarske i financijske sankcije poduzete u vezi s iranskim nuklearnim programom. Pojediniosti o sankcijama koje su ukinute na datum provedbe nalaze se u odjeljku 3. ove Informativne napomene.

3. Koje sankcije ostaju na snazi na datum provedbe?

Sankcije u vezi sa širenjem oružja koje ostaju na snazi opisane su u odjeljku 5. ove Informativne napomene. Mjere ograničavanja koje nisu u vezi s nuklearnim pitanjima ili širenjem oružja, kao što su mjere u vezi s ljudskim pravima i potporom terorizmu, kako su opisane u odjeljku 6. ove Informativne napomene, ostaju na snazi s obzirom na to da nisu obuhvaćene ZSAP-om.

4. Koji je izvoz u Iran dopušten?

Od datuma provedbe (16. siječnja 2016.) dopušten je sav izvoz u Iran, uz sljedeće iznimke:

- Prethodno odobrenje koje na pojedinačnoj osnovi treba dodijeliti nadležno tijelo odgovarajuće države članice potrebno je za izvoz robe i tehnologije iz priloga I., II., VII.A i VII.B Uredbi Vijeća 267/2012, kako je izmijenjena Uredbom Vijeća br. 2015/1861;*
- Zabrana i dalje vrijedi za izvoz oružja kako je detaljno opisano u Zajedničkom popisu robe vojne namjene EU-a te robe i tehnologije u vezi s projektilima kako je detaljno opisano u Prilogu III. (popis Režima kontrole raketne tehnologije) Uredbi Vijeća 267/2012 o mjerama ograničavanja protiv Irana, kako je izmijenjena Uredbom Vijeća br. 2015/1861;*
- Osim toga, u skladu s iranskim režimom sankcija u pogledu ljudskih prava ostaje zabranjen izvoz opreme koja bi se mogla upotrijebiti za unutarnju represiju te opreme za nadzor telekomunikacija s obzirom na to da se to nalazi izvan područja primjene ZSAP-a;*
- Konačno, ostaje zabranjen svaki izvoz za svaku osobu ili subjekt, ili u njegovu korist, uvršten na popis u skladu s bilo kojim režimom sankcija EU-a (zabrana stavljanja gospodarskih izvora na raspolaganje osobama ili subjektima uvrštenima na popis).*

5. Postoje li pravila u vezi s kontrolom izvoza koja se primjenjuju na izvoz u treće zemlje?

Sva pravila u vezi s kontrolom izvoza koja se primjenjuju neovisno o sankcijama poduzetima u vezi s iranskim nuklearnim programom nastavljaju se primjenjivati. Sve takve kontrole primjenjuju se na izvoz u sve zemlje izvan EU-a. Osim toga, roba i tehnologija iz priloga I., II., VII.A i VII.B Uredbi Vijeća 267/2012, kako je izmijenjena Uredbom Vijeća br. 2015/1861, podliježu sustavima posebnog odobrenja ako su namijenjene iranskoj osobi, subjektu ili tijelu u Iranu ili izvan njega.

6. Što znači pojam „povezane usluge” kada se upotrebljava u Prilogu II. ZSAP-u?

Za potrebe Priloga II. ZSAP-u pojam „povezane usluge” znači sve usluge, uključujući uslugu tehničke pomoći, osposobljavanja, osiguranja, reosiguranja, posredovanja, prijenosa ili financijske usluge, nužne i obično sporedne za temeljnu aktivnost za koju su sankcije ukinute u skladu sa ZSAP-om.⁶³ Napominje se da se pravnim aktima EU-a dodatno pojašnjava opseg ukidanja sankcija na povezane usluge za svaku mjeru.

7. Obuhvaća li ukidanje sankcija i ukidanje ograničenja koja su trenutačno na snazi za iranske studente?

Od datuma provedbe (16. siječnja 2016.) države članice više nemaju nametnutu obvezu UN-a ili EU-a o sprečavanju specijaliziranog poučavanja ili osposobljavanja iranskih državljana u pogledu znanstvenih disciplina kojima bi se doprinijelo iranskim aktivnostima rizičnim za širenje oružja i razvoju sustavâ ispaljivanja nuklearnog oružja.⁶⁴ Međutim, nastavljaju se primjenjivati druge međunarodne obveze, uključujući Rezoluciju Vijeća sigurnosti UN-a 1540, i obveze država članica u skladu s međunarodnim režimima kontrole izvoza u pogledu nematerijalnog prijenosa kontrolirane tehnologije u vezi sa širenjem oružja za masovno uništenje, kao i obveze o nepružanju pomoći, u skladu s Konvencijom o kemijskom oružju i Konvencijom o biološkom oružju. Države članice također mogu imati dodatne nacionalne programe odobrenja koji ostaju na snazi.

⁶³ Bilješka 3. u Prilogu II. ZSAP-u.

⁶⁴ Prilog II. stavak 1.5.1. ZSAP-a.

8. Što će se dogoditi ako Iran ne bude poštovao odredbe ZSAP-a?

Ako Iran ili skupina E3/EU+3 vjeruju da obveze u okviru ZSAP-a nisu ispunjene, to se pitanje može uputiti Zajedničkoj komisiji. Zajednička komisija pokušala bi riješiti to pitanje u sklopu mehanizma rješavanja sporova opisanoga u ZSAP-u. Ako na kraju postupka sudionik koji je podnio pritužbu smatra da pitanje i dalje nije riješeno na zadovoljavajući način te ako sudionik koji je podnio pritužbu smatra da to pitanje predstavlja znatno neizvršavanje, može obavijestiti Vijeće sigurnosti UN-a kako smatra da to pitanje predstavlja znatno neizvršavanje obveza prema ZSAP-u. Vijeće sigurnosti UN-a glasuje o rezoluciji o nastavku ukidanja sankcija, a ako ta rezolucija nije donesena u roku od 30 dana od obavijesti, ponovno se uvode odredbe starih rezolucija⁶⁵ Vijeća sigurnosti UN-a, osim ako Vijeće sigurnosti UN-a odluči drukčije.

U tom slučaju Europska unija, nakon potrebne odluke Vijeća, ponovno uvodi („brzo ponovno uvođenje”) sankcije EU-a nametnute u vezi s iranskim nuklearnim programom, a koje su bile suspendirane i/ili ukinute.

9. Je li moguće da UN/EU/SAD uvedu nove sankcije Iranu?

EU i SAD suzdržat će se od ponovna uvođenja ili ponovna nametanja sankcija koje su ukinute u okviru ZSAP-a ili od uvođenja novih sankcija u vezi s nuklearnim pitanjem, ne dovodeći u pitanje postupak rješavanja sporova predviđen u skladu sa ZSAP-om. Neće biti novih sankcija Vijeća sigurnosti UN-a u vezi s nuklearnim pitanjem, ne dovodeći u pitanje postupak rješavanja sporova predviđen u okviru ZSAP-a.

⁶⁵ Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 1696 (2006), 1737 (2006), 1747 (2007), 1803 (2008), 1835 (2008), 1929 (2010) i 2224 (2015).

10. Kakva je vrsta potpore utvrđena u svrhu ocjenjivanja i utvrđivanja je li neka djelatnost u skladu sa ZSAP-om?

Zajednička komisija koju tvore skupina E3/EU+3 i Iran osnovana je s ciljem praćenja provedbe ZSAP-a i obavlja funkcije navedene u Prilogu IV. ZSAP-u.⁶⁶

Radna skupina za nabavu pomaže Zajedničkoj komisiji u vezi s preispitivanjem i preporukama o prijedlozima za prijenose u Iran povezane s nuklearnim pitanjem ili aktivnosti s Iranom. Radna skupina za provedbu ukidanja sankcija pomaže Zajedničkoj komisiji u vezi s ukidanjem sankcija. Visoki predstavnik služi kao koordinator Zajedničke komisije i obiju radnih skupina.

Financijske i bankarske mjere te mjere osiguranja

11. Je li dopušten pristup financijskim i bankarskim uslugama u Iranu?

Ograničenja pristupu financijskim i bankarskim uslugama u Iranu (kako su navedena u Odluci Vijeća EU-a 2010/413/ZVSP i Uredbi Vijeća 267/2012) ukidaju se od datuma provedbe (16. siječnja 2016.).

12. Dopušta li se ukidanjem bankarskih ograničenja ponovno otvaranje korespondentnih bankovnih računa?

Od datuma provedbe (16. siječnja 2016.) dopuštene su bankarske aktivnosti, uključujući zasnivanje novih korespondentnih bankovnih odnosa s iranskim bankama, pod uvjetom da ta iranska financijska institucija nije uvrštena na popis subjekata.

⁶⁶ Prilog IV. stavci od 2.1.1. do 2.1.16. ZSAP-a.

13. Može li fizička osoba ili subjekt iz EU-a poslovati preko bilo koje iranske banke i sudjelovati u bankovnim transakcijama? Ili su neke iranske banke i dalje uvrštene na popis?

Pojedine iranske banke i dalje su uvrštene na popis (Ansar Bank, Bank Saderat Iran i Bank Saderat plc te Mehr Bank). Stoga je potrebno provesti dubinsku analizu kako bi se osiguralo da iranska banka nije uvrštena na popis jer su aktivnosti i transakcije s tim bankama i dalje zabranjene. Bankovne transakcije ili odnosi s iranskim bankama koje nisu uvrštene na popis dopušteni su.

14. Postoji li kakvo ograničenje u vezi s otvaranjem novog bankovnog računa ili sklapanjem korespondentnih bankovnih odnosa s financijskim institucijama koje imaju sjedište u Iranu, a koje nisu uvrštene na popis, ili s njihovim podružnicama ili društvima kćerima?

Sve mjere ograničavanja koje se odnose na financijske i bankarske mjere te mjere osiguranja ukidaju se te je od datuma provedbe (16. siječnja 2016.) dopušteno otvoriti novi bankovni račun ili stupiti u korespondentne bankovne odnose s kreditnim ili financijskim institucijama koje imaju sjedište u Iranu (ili njihovim podružnicama ili društvima kćerima), pod uvjetom da nisu uvrštene na popis.

15. Postoji li kakvo ograničenje u vezi s otvaranjem podružnica, društava kćeri ili predstavništava iranskih banaka u državama članicama EU-a ili europskih banaka u Iranu?

Od datuma provedbe (16. siječnja 2016.) iranskim bankama koje nisu uvrštene na popis dopušteno je otvaranje podružnica, društava kćeri ili predstavništava u državama članicama EU-a. Financijskim institucijama EU-a od tada je dopušteno otvaranje podružnica, društava kćeri ili predstavništava u Iranu.

16. Koje sankcije protiv Iranske središnje banke (CBI) i drugih iranskih financijskih institucija koje su uvrštene na popis ostaju na snazi?

Iranska središnja banka i neke druge iranske financijske institucije uvrštene na popis skinute su s njega te se sankcije povezane s tim subjektima više ne primjenjuju.

17. Je li Iranskoj središnjoj banci i na koji način ograničen pristup njezinim financijskim sredstvima i gospodarskim izvorima?

Iranska središnja banka skinuta je s popisa od datuma provedbe (16. siječnja 2016.), stoga se sankcije koje su se odnosile na taj subjekt više ne primjenjuju od tog dana, a sva financijska sredstva ili gospodarski izvori koji su zamrznuti na temelju njezina uvrštenja na popis oslobođeni su.

18. Postoji li kakvo ograničenje za financijske institucije koje pružaju usluge financijske komunikacije Iranskoj središnjoj banci i drugim financijskim institucijama koje nisu uvrštene na popis?

Zabrana pružanja specijaliziranih usluga financijske komunikacije za razmjenu financijskih podataka za financijske institucije primjenjuje se u odnosu na subjekte uvrštene na popis. Iranska središnja banka i neke druge iranske financijske institucije uvrštene na popis skinute su s njega. Stoga financijske institucije smiju pružati usluge financijske komunikacije Iranskoj središnjoj banci i drugim financijskim institucijama koje nisu uvrštene na popis.

19. Hoće li financijske institucije biti izložene sankcijama SAD-a zbog poslovanja s iranskim financijskim institucijama ako te iranske financijske institucije imaju bankovne odnose s iranskim osobama koji se nalaze na popisu posebno označenih državljana (popis SDN)?

To se pitanje odnosi na režim sankcija SAD-a i za točan odgovor upućuje se na Smjernice SAD-a i Najčešća pitanja na internetskoj stranici Odjela za nadzor stranih sredstava (OFAC).⁶⁷

⁶⁷ <https://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/Programs/Pages/iran.aspx>

20. Je li iranskim bankama dopušteno ponovno uključivanje u sustav SWIFT?

Od datuma provedbe (16. siječnja 2016.) iranskim bankama koje više nisu uvrštene na popis osoba i subjekata koji podliježu mjerama ograničavanja EU-a dopušteno je ponovno uključivanje u sustav SWIFT⁶⁸. Osobe i subjekti uklonjeni s popisa od datuma provedbe nalaze se u Prilogu Provedbenoj uredbi Vijeća (EU) br. 2015/1862 od 18. listopada 2015. o provedbi Uredbe (EU) br. 267/2012 o mjerama ograničavanja protiv Irana. Dodatni subjekti uklonjeni s popisa 22. siječnja 2016. nalaze se u Prilogu Provedbenoj uredbi Vijeća (EU) br. 2016/74 od 22. siječnja 2016. o provedbi Uredbe (EU) br. 267/2012 o mjerama ograničavanja protiv Irana

U tom kontekstu upućuje se na izjavu koju je objavio SWIFT⁶⁹ da će se banke uklonjene s popisa Provedbenom uredbom moći automatski ponovno uključiti u sustav SWIFT od datuma provedbe nakon dovršetka uobičajenog postupka uključivanja u SWIFT (tj. administrativnih i sistemskih provjera, povezivosti i tehničkih dogovora).

21. Je li financijskim institucijama EU-a dopušteno poravnavanje transakcija koje uključuju iranske osobe ili subjekte koji nisu uvršteni na popis nakon datuma provedbe?

Da, financijske institucije EU-a smiju poravnavati transakcije s iranskim osobama ili subjektima koji nisu uvršteni na popis. Međutim, financijske institucije EU-a moraju osigurati da ne poravnavaju transakcije putem drugih financijskih sustava ili s drugim subjektima, ako takva aktivnost nije dopuštena.⁷⁰

⁶⁸ Sljedeće iranske banke i dalje su uvrštene na popis: Ansar Bank, Bank Saderat Iran i Bank Saderat plc te Mehr Bank. Vidi Priloge VIII. (uvrštenja na popis UN-a) i IX. (samostalna uvrštenja na popis) Uredbi (EU) br. 267/2012.

⁶⁹ https://www.swift.com/insights/press-releases/update_iran-sanctions-agreement

⁷⁰ <https://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/Programs/Pages/iran.aspx>

22. Je li dopušten prijenos financijskih sredstava u Iran i iz Irana?

Od datuma provedbe (16. siječnja 2016.) ukida se zabrana prijenosa financijskih sredstava s iranskim bankama koje nisu uvrštene na popis. U skladu s time prestaju se primjenjivati sva ograničenja na prijenos financijskih sredstava u Iran ili iz Irana primjenjiva na iranske banke, financijske institucije i mjenjačnice, kao i sva društva kćeri ili podružnice, koji nisu uvršteni na popis.

23. Je li još potrebno podnositi obavijesti i zahtjeve za izdavanje odobrenja koji se odnose na prijenos financijskih sredstava u skladu s člancima 30. i 30.a Uredbe Vijeća 267/2012 kao što se trenutačno primjenjuju? Postoji li kakvo ograničenje u odnosu na iznos financijskih sredstava koja se mogu prenijeti?

Od datuma provedbe (16. siječnja 2016.) ne postoji obveza podnošenja obavijesti i zahtjeva za izdavanje odobrenja koji se odnose na prijenos financijskih sredstava u Iran i iz Irana jer se ti članci brišu iz Uredbe Vijeća 267/2012⁷¹. Isto tako, ograničenja povezana s iznosom financijskih sredstava koja se prenose više se ne primjenjuju u skladu sa ZSAP-om.

24. Je li dopušten prijenos financijskih sredstava u Iran i iz Irana koja se odnose na prehrambene proizvode, zdravstvenu skrb, medicinsku opremu ili u poljoprivredne ili humanitarne svrhe?

U skladu s ograničenjima prijenosa financijskih sredstava u Iran i iz Irana koja su bila na snazi prije datuma provedbe, prijenosi financijskih sredstava u vezi s prehrambenim proizvodima, zdravstvenom skrbi, medicinskom opremom ili u poljoprivredne ili humanitarne svrhe bili su dopušteni pod određenim uvjetima. Međutim, od datuma provedbe ukidaju se odredbe u vezi s prijenosom financijskih sredstava u Iran i iz Irana te se prestaju primjenjivati ograničenja na prijenos financijskih sredstava uz iznimku prijenosa financijskih sredstava ili gospodarskih izvora osobama ili subjektima koji su uvršteni na popis.

⁷¹ Članak 1. stavak 15., Uredba Vijeća (EU) br. 2015/1861 od 18. listopada 2015. o izmjeni Uredbe Vijeća 267/2012.

25. Je li osobama i subjektima koji su uvršteni na popis dopušteno korištenje zamrznutim financijskim sredstvima zbog izvanrednih troškova?

Onim osobama i subjektima koji su uklonjeni s popisa omogućen je neposredan pristup njihovim financijskim sredstvima tog istog dana. Osobe i subjekti koji su i dalje uvršteni na popis nemaju pristup svojim financijskim sredstvima. Međutim, ostaju na snazi izuzeća kojima se u obzir uzimaju posebno osnovne potrebe ciljanih osoba, sudski troškovi i izvanredni troškovi te osobe uvrštene na popis mogu zatražiti odobrenje od nadležnih tijela država članica kako bi mogle raspolagati svojim financijskim sredstvima u slučajevima kada se primjenjuje valjano odstupanje.

26. Postoji li za iranske banke i financijske institucije, tijela i subjekte kakvo ograničenje pristupa njihovim financijskim sredstvima i gospodarskim izvorima?

Iranske banke i financijske institucije koje nisu uvrštene na popis ne podliježu nikakvim mjerama zamrzavanja imovine od strane Europske unije. Stoga njihova financijska sredstva u EU-u nisu zamrznuta. Na datum provedbe (16. siječnja 2016.) niz iranskih banaka i financijskih institucija uklonjen je s popisa, a još su neke iranske banke uklonjene 23. siječnja 2016. U skladu s time iranskim bankama i financijskim institucijama koje su uklonjene s popisa omogućen je pristup njihovim zamrznutim financijskim sredstvima u EU-u. Međutim, ograničen broj iranskih banaka i financijskih institucija i dalje ostaje uvršten na popis (Ansar Bank, Bank Saderat Iran i Bank Saderat plc te Mehr Bank) i ne mogu pristupiti svojim financijskim sredstvima u EU-u, osim ako je to posebno predviđeno Uredbom Vijeća 267/2012.

27. Kako ukidanje sankcija predviđeno u okviru pravnih akata EU-a u skladu sa ZSAP-om utječe na pružanje usluga osiguranja i reosiguranja za transakcije koje uključuju Iran?

Od datuma provedbe (16. siječnja 2016.) dopušteno je pružati usluge osiguranja i reosiguranja Iranu ili iranskoj vladi ili bilo kojoj iranskoj osobi, subjektu ili tijelu koji nisu uvršteni na popis i koji djeluju u njihovo ime ili prema njihovim uputama.⁷²

28. Je li dopuštena kupnja ili prodaja iranskog državnog duga?

Prodaja ili kupnja državnih obveznica ili obveznica s državnim jamstvom koje izdaju, na primjer, iranska vlada ili Iranska središnja banka, ili iranske banke i kreditne ili financijske institucije te pružanje s time povezanih usluga dopušteno je od datuma provedbe (16. siječnja 2016.). Isto vrijedi za sve fizičke ili pravne osobe, subjekte ili tijela koji djeluju u njihovo ime ili su u njihovu vlasništvu i pod njihovim nadzorom.

29. Postoje li kakva ograničenja pružanja financijske pomoći trgovini s Iranom, uključujući izvozne kredite, jamstva ili osiguranje?

Od datuma provedbe (16. siječnja 2016.) državama članicama EU-a više nije zabranjeno preuzimanje novih obveza s ciljem pružanja financijske pomoći trgovini s Iranom, uključujući odobravanje izvoznih kredita, jamstava ili osiguranja, državljanima ili subjektima EU-a.

30. Postoji li kakvo ograničenje za osobe glede preuzimanja novih obveza u vezi s bespovratnim sredstvima ili povlaštenim zajmovima iranskoj vladi?

Od datuma provedbe (16. siječnja 2016.) državama članicama EU-a više nije zabranjeno preuzimanje novih obveza u vezi s bespovratnim sredstvima, financijskom pomoći i povlaštenim zajmovima iranskoj vladi, među ostalim njihovim sudjelovanjem u međunarodnim financijskim institucijama.

⁷² Prilog II. stavak 3.2.3. ZSAP-a.

31. Postoji li kakvo ograničenje za financijske institucije koje otvaraju novo predstavništvo ili osnivaju novu podružnicu ili društvo kćer u Iranu?

Od datuma provedbe (16. siječnja 2016.) financijske institucije EU-a mogu otvarati predstavništva, društva kćeri ili bankovne račune u Iranu. Također je dopušteno zasnivanje novih zajedničkih pothvata s iranskim financijskim institucijama. Međutim, financijske institucije EU-a ne mogu sudjelovati u bankarskim aktivnostima s iranskim bankama koje ostaju uvrštene na popis u okviru sankcija EU-a.

Sektori nafte, plina i petrokemije

32. Jesu li petrokemijski proizvodi obuhvaćeni ukidanjem sankcija?

*Da, aktivnosti povezane s iranskim petrokemijskim proizvodima obuhvaćene su ukidanjem sankcija od datuma provedbe (16. siječnja 2016.).*⁷³

33. Je li dopušteno kupovati, stjecati i prodavati naftne derivate, petrokemijske proizvode i prirodni plin ili trgovati njima u Iran ili iz Irana?

*Da, od datuma provedbe (16. siječnja 2016.) dopušteno je kupovati, stjecati i prodavati naftne proizvode, petrokemijske proizvode i prirodni plin ili trgovati njima u Iran ili iz Irana te pružati povezane usluge.*⁷⁴

34. Obuhvaća li ukidanje sankcija na iransku sirovu naftu, naftne derivate, petrokemijske proizvode i ukapljeni prirodni plin i pružanje usluga prijevoza?

*Prijevoz iranskih naftnih i petrokemijskih proizvoda i pružanje usluga osiguranja i reosiguranja, uključujući osiguranje P&I, dopušteni su. Od datuma provedbe (16. siječnja 2016.) prijevoz iranskih naftnih derivata i ukapljenog prirodnog plina te pružanje usluga osiguranja i reosiguranja, uključujući osiguranje P&I, također su dopušteni. Od datuma provedbe druge aktivnosti i transakcije koje se odnose na iransku naftu i prirodni plin kao što je financiranje također su dopuštene.*⁷⁵

⁷³ Prilog II. stavak 3.3.1. ZSAP-a.

⁷⁴ Prilog II. stavci 1.2.2. i 1.2.5. ZSAP-a.

⁷⁵ Prilog II. stavak 3.3.1. ZSAP-a.

35. Jesu li ukinute sankcije za subjekte kao što su *National Iranian Oil Company*?

Svi subjekti uklonjeni s popisa više ne podliježu mjerama ograničavanja. Od datuma provedbe (16. siječnja 2016.) National Iranian Oil Company, kao i njegova društva kćeri i pridružena trgovačka društva koja su bila uvrštena na popis uklonjena su s popisa subjekata, a kao posljedica toga ukinute su sankcije nad tim subjektima i dopuštene transakcije.

36. Je li dopušteno ulagati u iranski naftni, plinski i petrokemijski sektor?

Da, od datuma provedbe (16. siječnja 2016.) dopušteno je ulagati u iranski naftni, plinski i petrokemijski sektor.⁷⁶

37. ZSAP-om je predviđeno da od datuma provedbe prestanu napor oko smanjivanja prodaje iranske sirove nafte, uključujući ograničenja u pogledu: količina prodane iranske sirove nafte, zemalja koje mogu kupovati iransku sirovu naftu i raspolaganja iranskim prihodima od nafte. Što će to podrazumijevati?

To se pitanje odnosi na režim sankcija SAD-a i za točan odgovor upućuje se na Smjernice SAD-a i Najčešća pitanja na internetskoj stranici Odjela za nadzor stranih sredstava (OFAC).⁷⁷

38. Je li osobi iz EU-a zabranjeno poslovanje s iranskim subjektom u kojem fizička osoba ili subjekt koje je EU uvrstio na popis zadržava manjinski ili nekontrolirajući udio?

⁷⁶ Prilog II. stavak 1.2.4. ZSAP-a.

⁷⁷ <https://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/Programs/Pages/iran.aspx>

Osobama iz EU-a zabranjeno je izravno ili neizravno stavljanje na raspolaganje financijskih sredstava ili gospodarskih izvora osobama ili subjektima koji su uvršteni na popis. Kriteriji za utvrđivanje kontrole ili vlasništva i toga jesu li financijska sredstva ili gospodarski izvori neizravno stavljeni na raspolaganje osobama i subjektima uvrštenima na popis nalaze se u dokumentu „Smjernice o provedbi i evaluaciji mjera ograničavanja (sankcija) u sklopu zajedničke vanjske i sigurnosne politike EU-a”.⁷⁸

Sektori otpreme, brodogradnje i prijevoza

39. Je li dopuštena isporuka plovila izgrađenih za prijevoz iranskih naftnih i petrokemijskih proizvoda?

Da, dopuštena je isporuka plovila izgrađenih za prijevoz ili skladištenje naftnih i petrokemijskih proizvoda iranskim osobama ili subjektima koji nisu uvršteni na popis kao i svakoj osobi ili subjektu za prijevoz iranskih naftnih ili petrokemijskih proizvoda.⁷⁹

40. Je li dopušten izvoz mornaričke opreme i tehnologije za brodogradnju u Iran?

Da, od datuma provedbe (16. siječnja 2016.) dopušten je izvoz mornaričke opreme i tehnologije za gradnju, održavanje ili remont brodova u Iran ili iranskim poduzećima ili poduzećima u iranskom vlasništvu koja pripadaju tom sektoru i nisu uvrštena na popis.⁸⁰

⁷⁸ Vidi poveznicu na dokument „Novi elementi o pojmovima vlasništva i kontrole i stavljanju na raspolaganje financijskih sredstava ili gospodarskih izvora” u odjeljku 8. o referentnim dokumentima.

⁷⁹ Prilog II. stavci 1.3.1. i 1.3.2. ZSAP-a.

⁸⁰ Prilog II. stavak 3.4.1. ZSAP-a

41. Je li dopuštena izgradnja iranskih plovila i njihov popravak?

Da, od datuma provedbe (16. siječnja 2016.) dopuštena je prodaja, isporuka, prijenos ili izvoz mornaričke opreme i tehnologije za gradnju, održavanje ili remont brodova u Iran ili svim iranskim osobama uključenima u taj sektor kao što su NITC i IRISL. Isto tako, od datuma provedbe dopušteno je i sudjelovanje u projektiranju, izgradnji i popravku teretnih plovila i tankera za prijevoz nafte za Iran ili za iranske osobe ili poduzeća u iranskom vlasništvu koja pripadaju tom sektoru, kao što su NITC i IRISL, a koji nisu uvršteni na popis.⁸¹

42. Je li dopušteno pružanje usluga označivanja i klasifikacije plovila u vlasništvu iranskih osoba ili pod njihovim nadzorom?

Da, od datuma provedbe (16. siječnja 2016.) dopušteno je pružanje usluga označivanja i klasifikacije, uključujući usluge koje se odnose na tehničke specifikacije, registracijske i identifikacijske brojeve bilo koje vrste iranskim tankerima za prijevoz nafte i teretnim plovilima u vlasništvu ili pod nadzorom iranskih poduzeća ili poduzeća u iranskom vlasništvu, a koja pripadaju brodarskom sektoru i sektoru brodogradnje kao što su NITC i IRISL i nisu uvršteni na popis.

43. Je li dopušteno pružati usluge opskrbe gorivom ili drugim brodskim zalihama plovilima u iranskom vlasništvu ili pod ugovorom s Iranom?

Da, od datuma provedbe (16. siječnja 2016.) dopušteno je pružati usluge opskrbe gorivom ili drugim brodskim zalihama plovilima u iranskom vlasništvu ili pod ugovorom s Iranom, uključujući plovila u najmu, koja ne prenose zabranjene predmete.⁸²

⁸¹ Prilog II. stavak 3.4.1. ZSAP-a.

⁸² Prilog II. stavak 3.4.4. ZSAP-a

Zlato, drugi plemeniti metali, novčanice i kovanice

44. Je li dopušteno kovati novac za Iran ili isporučivati novotiskane ili neizdane novčanice iranske valute Iranskoj središnjoj banci?

Od datuma provedbe (16. siječnja 2016.) dopuštena je isporuka novoiskovanog novca i novotiskanih ili neizdanih novčanica iranske valute Iranskoj središnjoj banci ili u njezinu korist.⁸³

45. Je li dopušten izvoz dijamanta u Iran?

Od datuma provedbe (16. siječnja 2016.) dopuštena je prodaja, kupnja, prijevoz ili posredovanje u vezi s dijamantima u Iran.⁸⁴

⁸³ Prilog II. stavak 1.4.1. ZSAP-a.

⁸⁴ Prilog II. stavak 1.4.1. ZSAP-a.

46. Je li dopuštena opskrba, prodaja, kupnja, prijenos, izvoz ili uvoz zlata i drugih plemenitih metala u Iran i iz Irana, iranskoj vladi, njezinim javnim tijelima, korporacijama i agencijama, bilo kojoj osobi, subjektu ili tijelu koje je u njihovu vlasništvu ili pod njihovim nadzorom?

Da, dopuštena je prodaja, opskrba, kupnja, izvoz ili prijenos zlata i plemenitih metala, pružanje povezanih posredničkih, financijskih i sigurnosnih usluga iranskoj vladi, njezinim javnim tijelima, korporacijama i agencijama ili Iranskoj središnjoj banci, bilo kojoj osobi, subjektu ili tijelu koji djeluju u njihovo ime ili prema njihovim uputama, ili bilo kojem subjektu ili tijelu u njihovu vlasništvu ili pod njihovim nadzorom, kao i prodaja, opskrba, kupnja, izvoz ili prijenos zlata i plemenitih metala, pružanje povezanih posredničkih, financijskih i sigurnosnih usluga od njih ili za njih.

Metali/softver

47. Jesu li ukinuta sva ograničenja na izvoz softvera?

Od datuma provedbe (16. siječnja 2016.) dopušten je izvoz softvera u Iran, uz sljedeće iznimke:

- Prethodno odobrenje koje nadležno tijelo relevantne države članice izdaje za svaki pojedinačni slučaj potrebno je za prodaju, opskrbu, prijenos ili izvoz softvera za upravljanje resursima poduzeća, posebno namijenjenoga za uporabu u nuklearnoj i vojnoj industriji kako je navedeno u Prilogu VII.A Uredbi Vijeća 267/2012, kako je izmijenjena Uredbom Vijeća br. 2015/1861, te pružanje povezanih usluga;*
- Prethodno odobrenje koje nadležno tijelo relevantne države članice izdaje za svaki pojedinačni slučaj potrebno je za prodaju, opskrbu, prijenos ili izvoz softvera povezanoga s nuklearnom opremom ili tehnologijama kako je navedeno u Prilozima I. i II. Uredbi Vijeća 267/2012, kako je izmijenjena Uredbom Vijeća br. 2015/1861;*

- *S druge strane, prodaja, opskrba, prijenos ili izvoz softvera povezanoga s balističkim projektilima, kako je navedeno u Prilogu III. Uredbi Vijeća 267/2012, kako je izmijenjena Uredbom Vijeća br. 2015/1861, i dalje podliježu zabrani.*

48. Koji metali i dalje podliježu ograničenju prodaje, isporuke ili izvoza u Iran?

Od datuma provedbe (16. siječnja 2016.) dopušten je izvoz metala u Iran, uz sljedeću iznimku:

- *Prethodno odobrenje koje nadležno tijelo države članice izdaje za svaki pojedinačni slučaj potrebno je za prodaju, opskrbu, prijenos ili izvoz grafita i neobrađenih ili poluobrađenih metala i pružanje tehničke pomoći ili obuke, financiranje ili pružanje financijske pomoći. Popis stavki obuhvaćenih ovim ograničenjem dostupan je u Prilogu VII.B Uredbi Vijeća 267/2012, kako je izmijenjena Uredbom Vijeća br. 2015/1861.*

49. Je li nekom subjektu dopušteno ulaganje u proizvodnju ili u proizvodni pogon u Iranu za proizvodnju metala obuhvaćenih sustavom odobrenja za izvoz?

Da, ZSAP-om se ne isključuje ulaganje u Iran u sektorima povezanim s robom čija prodaja, opskrba, prijenos ili izvoz i dalje podliježu sustavu odobrenja.

50. Podliježe li prodaja ili izvoz aluminijskoga oksida (aluminija) u Iran prethodnom odobrenju EU-a?

Popis grafita i neobrađenih ili poluobrađenih metala koji podliježu prethodnom odobrenju koje nadležno tijelo relevantne države članice⁸⁵ izdaje za svaki pojedinačni slučaj dostupan je u Prilogu VII.B Uredbi Vijeća 267/2012, kako je izmijenjena Uredbom Vijeća br. 2015/1861.

⁸⁵ Nadležna tijela svake države članice navedena su u Prilogu X. Uredbi Vijeća 267/2012 o mjerama ograničavanja protiv Irana.

51. Je li dopuštena prodaja, opskrba, prijenos, izvoz ili pružanje tehničke i financijske pomoći povezane sa softverom iranskoj osobi, tijelu ili subjektu?

Prodaja, opskrba, prijenos ili izvoz softvera za upravljanje resursima poduzeća⁸⁶, uključujući ažuriranja i pružanje povezanih usluga bilo kojoj iranskoj osobi, subjektu ili tijelu od datuma provedbe (16. siječnja 2016.) više nisu zabranjeni, ali podliježu prethodnom odobrenju koje nadležna tijela država članica izdaju za svaki pojedinačni slučaj.

Mjere u vezi sa širenjem nuklearnog oružja

52. Gdje se može pronaći popis robe s dvojnomo namjenom koja se može izvoziti u Iran?

Popisi robe s dvojnomo namjenom koja se može izvoziti u Iran, podložno prethodnom odobrenju, nalaze se u prilogima I. (popis Grupe nuklearnih dobavljača, dijelovi I. i II.) i II. (samostalni popis EU-a) Uredbi Vijeća 267/2012, kako je izmijenjena Uredbom Vijeća br. 2015/1861. Osim toga, moguće je podnijeti zahtjev za dozvolu za izvoz ostale robe s dvojnomo namjenom navedene u Prilogu I. Uredbi (EZ) br. 428/2009 u skladu s odredbama te Uredbe.

53. Je li dopušteno zatražiti dozvolu za izvoz robe s dvojnomo namjenom u Iran?

Da, dozvole za izvoz robe s dvojnomo namjenom trebalo bi zatražiti od nadležnog tijela dotične države članice. Popis nacionalnih nadležnih tijela nalazi se u Prilogu X. Uredbi Vijeća 267/2012, kako je izmijenjena Uredbom Vijeća br. 2015/1861.

54. Je li odobrenje za izvoz robe s dvojnomo namjenom koje izda neka država članica EU-a valjana u ostalim državama članicama EU-a?

Da, odobrenja za izvoz robe s dvojnomo namjenom koja izdaju nadležna tijela države članice u kojoj izvoznik ima poslovni nastan vrijede u cijeloj Uniji.

⁸⁶ Opisano u Prilogu VII.A Uredbi Vijeća 267/2012 kako je izmijenjena Uredbom Vijeća br. 2015/1861.

55. Koliko će vremena trebati za dobivanje dozvole?

Za to je pitanje mjerodavno dotično nadležno tijelo odgovorno za izdavanje dozvola.

56. U članku 2.d stavku 3. točki (b) Uredbe Vijeća 267/2012, kako je izmijenjena Uredbom Vijeća br. 2015/1861, navodi se da države članice obavješćuju Međunarodnu agenciju za atomsku energiju o dostavljenim proizvodima koji se nalaze na popisu Grupe nuklearnih dobavljača. Je li predviđeno upućivanje na oba popisa (Grupa nuklearnih dobavljača dio I. i II.)?

Obveza izvješćivanja odnosi se na oba popisa Grupe nuklearnih dobavljača (NSG), odnosno dio I. i II., i nalazi se u Prilogu I. Uredbi Vijeća 267/2012, kako je izmijenjena Uredbom Vijeća br. 2015/1861.

Oružje i balistički projektili

57. Podliježe li i izvoz oružja prethodnom odobrenju u kanalu nabave?

Embargo EU-a na oružje nije ukinut na datum provedbe (16. siječnja 2016.). Sankcije u vezi s oružjem, uključujući pružanje povezanih usluga, ostaju na snazi do datuma prijelaza.

Popis osoba, subjekata i tijela (zamrzavanje imovine i zabrana izdavanja viza)

58. Je li dopušteno poslovanje sa svima u Iranu? Ili su neke osobe i subjekti i dalje uvršteni na popis?

Da, u općenitom smislu, od datuma provedbe (16. siječnja 2016.) dopušteno je poslovanje s iranskim osobama ili subjektima, osim onih koji ostaju uvršteni na popis do datuma prijelaza ili su uvršteni na popis u okviru drugog režima sankcija te stoga i dalje podliježu mjerama zamrzavanja imovine, uključujući zabranu stavljanja na raspolaganje financijskih sredstva ili gospodarskih izvora.

Prije sklapanja poslovnog odnosa savjetuje se proučiti te popise. Središnji registar osoba i subjekata koji podliježu sankcijama EU-a dostupan je na internetu.⁸⁷

59. Na koji se način može provjeriti je li neki subjekt ili pojedinac na popisu sankcija?

Odgovornost je svake osobe ili subjekta unutar Europske unije i državljana EU-a svagdje u svijetu da provode mjere dubinske analize kako bi se osiguralo da ne stavljaju financijska sredstva ili gospodarske izvore na raspolaganje osobi koja je uvrštena na popis.

Središnji registar osoba i subjekata koji podliježu sankcijama EU-a dostupan je na internetu.⁸⁸

60. Dopušta li se ZSAP-om uvođenje novih sankcija protiv iranskih osoba ili subjekata zbog pružanja potpore iranskoj vladi nakon datuma provedbe?

U skladu sa ZSAP-om EU će se suzdržati od uvođenja novih sankcija protiv iranskih osoba ili subjekata isključivo na temelju pružanja potpore iranskoj vladi, poput materijalne, logističke ili financijske potpore.

⁸⁷ http://eeas.europa.eu/cfsp/sanctions/consol-list/index_en.htm

⁸⁸ http://eeas.europa.eu/cfsp/sanctions/consol-list/index_en.htm

Ponovno uvođenje sankcija

61. Što bi izazvalo ponovno uvođenje gospodarskih i financijskih sankcija EU-a?

U slučaju znatnog neizvršavanja obveza od strane Irana u skladu sa ZSAP-om te nakon što su se iscrpili svi koraci u sklopu mehanizma rješavanja sporova, Europska unija ponovno uvodi sankcije EU-a („brzo ponovno uvođenje”) koje su bile ukinute. Trebalo bi napomenuti da su sve stranke ZSAP-a odlučne izbjegavati svako ponašanje koje bi se moglo ocijeniti kao neizvršavanje te izbjegavati ponovno uvođenje sankcija uključivanjem u mehanizam rješavanja sporova.

62. Na koji će se način ponovno uvesti sankcije EU-a u slučaju brzog ponovnog uvođenja?

Odlukom Vijeća Europske unije, na temelju preporuke Visokog predstavnika Europske unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Francuske, Njemačke i Ujedinjene Kraljevine, ponovno će se uvesti sve sankcije EU-a poduzete u vezi s iranskim nuklearnim programom koje su bile suspendirane i/ili ukinute. Ponovno uvođenje sankcija EU-a u slučaju znatnog neizvršenja obveza od strane Irana u sklopu ZSAP-a obaviti će se u skladu s prethodnim odredbama kada su sankcije prvotno uvedene.

63. Što se događa s postojećim ugovorima u slučaju ponovnog uvođenja sankcija EU-a?

U slučaju ponovnog uvođenja sankcija EU-a, sankcije se neće primjenjivati s retroaktivnim učinkom. Izvršenje ugovora sklopljenih dok je na snazi bilo ukidanje sankcija u okviru ZSAP-a te u skladu s pravnim okvirom EU-a bit će dopušteno u skladu s prethodnim odredbama kada su sankcije prvotno uvedene, kako bi se poduzećima omogućilo da završe svoje aktivnosti. Pojediniosti o roku omogućenom za izvršavanje prethodnih ugovora bit će utvrđene u pravnim aktima kojima se omogućuje ponovno uvođenje sankcija EU-a. Na primjer, ponovnim uvođenjem sankcija u vezi s aktivnostima ulaganja ne bi se retroaktivno sankcioniralo ulaganje obavljeno prije datuma brzog ponovnog uvođenja te će izvršavanje ugovora o ulaganju sklopljenih prije ponovnog uvođenja sankcija biti dopušteno u skladu s prethodnim odredbama kada su sankcije prvotno bile uvedene. Na ugovore koji su bili dopušteni kada je režim sankcija još bio na snazi neće se odnositi ponovno uvođenje sankcija.

64. Objavljuje li se trenutak ponovnog brzog uvođenja sankcija javno?

Ponovno uvođenje sankcija EU-a podrazumijeva donošenje pravnih akata kojima se dokida suspenzija članaka Odluke Vijeća 2010/413/ZVSP, kako je izmijenjena Odlukom Vijeća 2015/1863, i ponovno uvode odgovarajući članci iz Uredbe Vijeća 267/2012, kako je izmijenjena Uredbom Vijeća 2015/1861. Ti će pravni akti biti objavljeni u Službenom listu Europske unije te stoga javno dostupni.⁸⁹

⁸⁹ Vidi članak 2. Odluke Vijeća (ZVSP) 2015/1863 od 18. listopada 2015.

Kanal nabave

65. Kako funkcionira kanal nabave?

Vijeće sigurnosti UN-a odgovorit će na zahtjeve država za izvozom određene robe u Iran i za provođenje određenih aktivnosti u Iranu (popis Grupe nuklearnih dobavljača / Prilog I. Uredbi Vijeća 267/2012, kako je izmijenjena Uredbom Vijeća 2015/1861) nakon preporuke Radne skupine za nabavu / Zajedničke komisije.

66. Kakva je uloga Radne skupine za nabavu?

Uloga Radne skupine za nabavu jest preispitivanje i davanje preporuka u ime Zajedničke komisije o prijedlozima za prijenose u vezi s nuklearnim pitanjem ili aktivnosti s Iranom putem Radne skupine za nabavu.⁹⁰

67. Tko je „koordinator” u točki 6.4.1. Priloga IV. ZSAP-u?

Visoki predstavnik služi kao koordinator Radne skupine za nabavu.⁹¹

68. Na koji se način osigurava povjerljivost informacija pri slanju zahtjeva za odobrenje? Primjerice, u vezi s osjetljivim poslovnim informacijama.

Djelovanje Radne skupine za nabavu podliježe pravilima o povjerljivosti UN-a.⁹²

⁹⁰ Prilog IV. stavak 6.2. ZSAP-a.

⁹¹ Prilog IV. stavak 6.3. ZSAP-a.

⁹² Prilog IV. stavak 3.4. ZSAP-a.

69. Na koji će način Radna skupina za nabavu priopćivati svoje odluke o odobrenju domaćim tijelima?

Radna skupina za nabavu preispitivat će prijave i davati preporuku Vijeću sigurnosti UN-a, koje će zatim priopćivati svoju odluku nacionalnim nadležnim tijelima.

8. Referentni dokumenti

Zajednički sveobuhvatni akcijski plan (ZSAP)

- ZSAP

http://eeas.europa.eu/statements-eeas/docs/iran_agreement/annex_4_joint_commission_en.pdf

- ZSAP – Prilog I. – Mjere u vezi s nuklearnim pitanjem

http://eeas.europa.eu/statements-eeas/docs/iran_agreement/annex_1_nuclear_related_commitments_en.pdf

- ZSAP – Prilog II. – Obveze u vezi sa sankcijama

http://eeas.europa.eu/statements-eeas/docs/iran_agreement/annex_2_sanctions_related_commitments_en.pdf

Privici Prilog II.

http://eeas.europa.eu/statements-eeas/docs/iran_agreement/annex_1_attachements_en.pdf

- ZSAP – Prilog III. – Civilna nuklearna suradnja

http://eeas.europa.eu/statements-eeas/docs/iran_agreement/annex_3_civil_nuclear_cooperation_en.pdf

- ZSAP – Prilog IV. – Zajednička komisija

http://eeas.europa.eu/statements-eeas/docs/iran_agreement/annex_4_joint_commission_en.pdf

- ZSAP – Prilog V. – Provedbeni plan

http://eeas.europa.eu/statements-eeas/docs/iran_agreement/annex_5_implementation_plan_en.pdf

Ujedinjeni narodi

- Rezolucija Vijeća sigurnosti UN-a 2231 (2015)

http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/2231%282015%29

- Vijeće sigurnosti UN-a

<http://www.un.org/en/sc/>

Pravni akti EU-a

- Odluka Vijeća 2010/413/ZVSP od 26. srpnja 2010. o mjerama ograničavanja protiv Irana i stavljanju izvan snage Zajedničkog stajališta 2007/140/ZVSP

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?qid=1452107576951&uri=CELEX:32010D0413>

- Odluka Vijeća (ZVSP) 2015/1863 od 18. listopada 2015. o izmjeni Odluke 2010/413/ZVSP o mjerama ograničavanja protiv Irana

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015D1863&from=HR>

- Uredba Vijeća (EU) br. 267/2012 od 23. ožujka 2012. o mjerama ograničavanja protiv Irana i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 961/2010

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?qid=1452107630568&uri=CELEX:32012R0267>

- Uredba Vijeća (EU) 2015/1861 od 18. listopada 2015. o izmjeni Uredbe (EU) br. 267/2012 o mjerama ograničavanja protiv Irana. (uključujući priloge)

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015R1861&from=HR>

- Provedbena uredba Vijeća (EU) 2015/1862 od 18. listopada 2015. o provedbi Uredbe (EU) br. 267/2012 o mjerama ograničavanja protiv Irana

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015R1862&qid=1452102679407&from=EN>

- Odluka Vijeća (ZVSP) 2016/37 od 16. siječnja 2016. o datumu početka primjene Odluke (ZVSP) 2015/1863 o izmjeni Odluke 2010/413/ZVSP o mjerama ograničavanja protiv Irana

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=uriserv:OJ.LI.2016.011.01.0001.01.HRV&toc=OJ:L:2016:011:FULL>

- Napomena: Informacije o datumu početka primjene Uredbe Vijeća (EU) 2015/1861 od 18. listopada 2015. o izmjeni Uredbe (EU) br. 267/2012 o mjerama ograničavanja protiv Irana (SL L 274, 18.10.2015., str. 1.) i Provedbene uredbe Vijeća (EU) 2015/1862 od 18. listopada 2015. o provedbi Uredbe (EU) br. 267/2012 o mjerama ograničavanja protiv Irana (SL L 274, 18.10.2015., str. 161.)

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=OJ:C:2016:015:TOC>

- Provedbena odluka Vijeća (ZVSP) 2016/78 od 22. siječnja 2016. o provedbi Odluke 2010/413/ZVSP o mjerama ograničavanja protiv Irana

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:32016D0078&from=EN>

- Provedbena uredba Vijeća (EU) 2016/74 od 22. siječnja 2016. o provedbi Uredbe (EU) br. 267/2012 o mjerama ograničavanja protiv Irana

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:32016R0074&from=EN>

Drugi relevantni dokumenti EU-a

- Najčešća pitanja o EU-ovim mjerama ograničavanja

http://eeas.europa.eu/cfsp/sanctions/docs/frequently_asked_questions_hr.pdf

- Smjernice za provedbu i evaluaciju mjera ograničavanja u sklopu Zajedničke vanjske i sigurnosne politike EU-a

<http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=EN&f=ST%2011205%202012%20INIT>

- Novi elementi o pojmovima vlasništva i kontrole i stavljanju na raspolaganje financijskih sredstava ili gospodarskih izvora

<http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/13/st09/st09068.en13.pdf>

- Najbolje prakse EU-a za učinkovitu provedbu mjera ograničavanja

<http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10254-2015-INIT/hr/pdf>

Internetska stranica Odjela za nadzor stranih sredstava SAD-a

<https://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/Programs/Pages/iran.aspx>